

הדף היומי בבלי: מסכת בבא קמא דף ז'
הדף היומי בהלכה: סימן קל"א מאמצע סעיף ד' 'ולא בבית החתן' עד סעיף ה'
המוסר היומי: שמה"ל חלק ב' - פרק ח' 'תבנה ותכונן' עד 'ועתה נבוא'

לוח
לימוד
יומי

"זה מרגש לסיים חצי ש"ס מתגעגעים למסכת בבא קמא"

הרב יוני שטרן שמתכנן בחודשים הקרובים לפתוח

סניף 'דרשו' בברזיל בראיון ל'דרשו'

מבקר שם לעיתים תכופות ושם אין סניף של 'דרשו', כך שנאלצתי לוותר על חלק מהמבכנים. אבל תמיד כשיש מבחן ואני נמצא בארץ, אני מתייצב במוקד הבחינה ועורך את המבחן בשמחה רבה."

• מתחילים עכשיו ללמוד בבא קמא. זה לא מלחיץ קצת? אחרי שלמדנו מסכתות קטנות יחסית, פתאום עוברים למסכת ארוכה יותר, ויש שיאמרו שגם הלימוד שלה פחות קל... "יש תחושות מעורבות. מצד אחד יש געגוע גדול למסכת בבא קמא ולשלושת הבבות בכלל. אלו המסכתות שלמדנו אותן בישיבה שוב ושוב, או לפחות את רובן. זה בהחלט אתגר שונה ממה שהיה עד כה, אבל ההיכרות המוקדמת שלנו עם המסכת הזאת הופכת את זה לפחות מאיים, ובכלל, כל הרעיון של לימוד הדף היומי הוא שלא נבהלים מהכמות או מהקושי, פשוט לומדים כל יום דף אחד, ואחרי תקופה מסתכלים אחורה ואומרים: "אני לא מאמין שהצלחתי לעשות את זה."

• וכעת אנחנו שומעים שאתה רוצה לפתוח סניף 'דרשו' בברזיל... אתה רוצה להרחיב על זה? "בשמחה רבה. כמו שאמרתי אני עצמי הרגשתי על בשרי את המחסור בסניף ברזילאי של 'דרשו', מה גם שבחודשים הקרובים אני אמור להעתיק לשם את מקום מגורי, כך שאני חייב שיהיה שם סניף של 'דרשו', גם לטובתי וגם לטובת יהודים מהקהילה שם. כבר יש סניפים של 'דרשו' בונצואלה, בפנמה, בארגנטינה ובמקסיקו, אין שום סיבה שלא יהיה סניף גם בברזיל!"

"פניתי להנהלת הארגון ונעניתי במאור פנים, דווקא שמחו מאוד לשתף פעולה, ובעז"ה אני מקווה שאכן היוזמה תקרום עור וגידים ותהפוך בקרוב מאוד למציאות בשטח עם סניף תוסס ופעיל בסאו פאולו, ואולי אפילו גם בריו דה ז'נרו. עוד לא חשבת על הפרטים הטכניים איפה בדיוק יהיה מוקד הבחינה וכו', אבל זו כבר לא תהיה בעיה גדולה בעז"ה."

"הפעם הראשונה שבה הבנתי את העוצמה הגדולה של 'דרשו', היתה לפני כארבע שנים, כשנערך סיום הש"ס ההיסטורי בהיכלי 'יד אליהו' בתל אביב". כך מספר הרב יוני שטרן (28) יליד ברזיל המתגורר כיום בירושלים.

"הייתי באותם ימים בברזיל, אבל אני זוכר שההתרגשות היתה עצומה, העולם היהודי כולו שמח בשמחת התורה, ובאותה העת גמלה בלבי ההחלטה שאני חייב להיות חלק מהסיום הבא. "כשחזרתי לארץ התחלתי למסור שיעור ב'דף היומי' בבית הכנסת 'נצח ישראל' ברחביה בירושלים, שם אני מתפלל, ובמקביל התחלתי גם להיבחן במבחני 'דרשו', כי רציתי שיהיה לי 'מחייב', שיהיה לי אתגר שאני חייב לעמוד בו.

"יש הרבה אנשים שלומדים דף היומי ורוצים לחזור על תלמודם. הבעיה שתמיד דוחים את החזרה למועד מאוחר יותר, ובהמשך מצטבר יותר מדי חומר וכבר אי אפשר לחזור על הכל. המבכנים של 'דרשו' בעצם מתחמים לי את הזמן. הם מציבים לי גבול שאני יודע שעד אליו אני חייב לחזור על הכל ביסודיות. בדרך כלל אני באמת יושב ביום חמישי האחרון שלפני המבחן, וחוזר פעם נוספת על 30 דפים במשך כל היום. זה תענוג עצום ללמוד ככה 30 דף גמרא ביום אחד, אין סיפוק גדול מזה."

• עכשיו מסיימים את סדר נשים... מה ההרגשה שאתה מרגיש אחרי שסיימת חצי ש"ס? ההרגשה מיוחדת. זה סיפוק נפלא, כל כך הרבה דפי גמרא שלמדתי ונבחנת עליהם, חזרת ושיננת, זה סיפוק עצום, אבל זה בעיקר מחייב אותי להמשיך הלאה, לא ליפול, להחזיק מעמד גם בהמשך הדרך.

• עשית את כל מבחני 'דרשו' מאז תחילת המחזור ועד כה? "לצערך לא יכולתי לעשות את חלקם, כי הייתי בברזיל אצל ההורים שלי. אני

החופה בלילה ומתפללים מנחה באולם לפני השקיעה

האם אומרים תחנון?

במקום שמתפללים 'בעלי ברית' - שהם: אבי התינוק הנמול, הסנדק והמוהל - ביום הברית, לפני שהתקיימה הברית, או חתן עד תום שבע יממות (או שלוש יממות - אם מדובר בזיווג שני של שני הצדדים) משעת כניסתו לחופה - אין אומרים 'תחנון'. ויש אומרים שחתן ביום חופתו פוטר מאמירת תחנון אף לפני שהתקיימה החופה, ובלבד שהחופה מתקיימת מבעוד יום. ואם החופה מתקיימת בלילה - לכל הדעות אין החתן פוטר מתחנון בערב החופה; אך אם מתפללים יחד עמו במקום החופה - יש אומרים שאין לומר תחנון. [סעיף ד ו"ק כא, כב, כה ו"כו; ביאורים ומוספים דרשו, 27, 28 ו-30]

חתן שכבר התפלל

האם פוטר את המתפללים במחיצתו מאמירת תחנון?

כאמור, בעלי ברית וחתן פוטרם מאמירת 'תחנון', אולם אם בעלי הברית אינם מתפללים עם הציבור, אלא אך נמצאים בבית הכנסת בשעת התפילה - יש שנראה מדבריהם שאינם פוטרם מאמירת תחנון. ויש שכתב שכן הדין גם בחתן; ויש שכתב שביום חופתו פוטר אף כשאינו מתפלל עם הציבור, ובשאר ימי השבע ברכות אינו פוטר אלא כשמתפלל עמהם; ויש שכתבו שגם בשאר הימים פוטר אף כשאינו מתפלל עמהם. ומי שהתפלל עם החתן ובעלי הברית והאריך בתפילתו עד לאחר שהלכו משם - פוטר מאמירת תחנון. [ביאורים ומוספים דרשו, 32 ו-35]

האם חתן צריך להמנע מתפילה בציבור?

יש אומרים שראוי לחתן שלא להתפלל בציבור במשך כל ימי השבע ברכות, כדי שלא לפטור את הציבור מאמירת 'תחנון'; ויש חולקים. ויש שהורה שיתפלל במקום שאין מכירים אותו. וכתבו הפוסקים שאף לדעה הראשונה - דווקא חתן צריך להמנע מתפילה בציבור, כיון שיש אומרים שחתן פטור מתפילה, וכן שמחתו היא שמחה פרטית, אבל בעלי ברית שחייבים בתפילה בציבור, ושמחתם היא שמחה כללית, כיון שמצות המילה מוטלת על הציבור (במקרה שאין האב מקיימה) - לא יימנעו מתפילה בציבור. [ס"ק כו; ביאורים ומוספים דרשו, 41]

אתמול למדנו

- אין אומרים 'תחנון' ב'נפילת אפים', דהיינו בכיסוי הפנים והטיית הראש, אלא במקום שיש בו ספר תורה, ורמז לדבר בספר יהושע: 'ויפול על פניו ארצה לפני ארון ה'.'
- בלילה שולטת מידת הדין בעולם, ו'נפילת אפים' בשעה זו מגבירה את כוחה; ולפיכך אם התאחרו בתפילת מנחה עד לאחר צאת הכוכבים, לא ייפלו על פניהם באמירת 'תחנון'.
- בבית האבל שורה מידת הדין, ועל כן אין לומר בו תחנון בנפילת אפים, כיון שנפילת אפים מגבירה את כוח הדין, כאמור. ונהגו שלא לומר בו תחנון אף ללא נפילת אפים.

מחר נלמד

- רשימת הימים שאין אומרים בהם 'תחנון'
- מה הסיבה שלא לומר 'למנצח' באסרו חג רק בארץ ישראל?
- באיזה תאריך אין אומרים 'תחנון' רק בחוץ לארץ?